

ՕՐԱԳԻՐ

20 ՓԲՅ.

ՓԲՅ 20

Զ. ՏԱՐԻ 22 ՇԵՎՎԱԼ 1291 ԳԱՍԸՄ 25 ԵՐԵՎԱՆԻ 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1874 Ն. ՏԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1 ԹԻԻ 1394

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԳԱՂՂԻԱ

Բարիկ 28 նոյեմ.

Յառաջիկայ չորեքշաբթի օր Մաք-Մահոն մարջանտին Պատգամագրին կըս-պատուի, որոյ մէջ սահմանադրական օրինաց լուծումը պիտի պահանջէ կ'ըս-ուի :

Պ. Պիւֆէի վերստին խորհրդարանի նախագահ ընտրուելն իբրեւ ստոյգ կը նկատուի :

Չախակողման բռնելիք դերքը ըս-պատուական պիտի լինի :

Տըքաղ դուքսը երկուշաբթի օր պի-տի պատասխանէ սպանիական ծանու-ցագրին :

Բարիկ 29 նոյեմ.

Ռուսաց կայսրուհին և Ալէքսի մեծ դուքսը այսօր Սան Բեմօ կը մեկնին :

Դեղին տետրակը պիտի պարունակէ Եգիպտոսի հետ եղած դատաստանա-պայմանագրութեանց, և ազգային ժո-ղովոյ կողմէն յիշեալ պայմանագրութիւ-նը ընդունուածին պէս՝ նոր դատարա-նաց համար երկու Գաղղիացի դատաւո-րաց ընտրութեանը վերաբերեալ պաշ-տօնական գրութիւնները :

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիեննա 28 նոյմ.

Խորհրդարանը դոցեց բաժիններով կազմուած ընկերութեանց վրայ 7 ըր-ուելիք օրինաց ծրագրին վիճաբանու-թիւնը :

Կալիցիոյ երկաթուղւոյ վերաբեր-եալ գատին հարցաքննութիւնն սկսեց :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին 28 նոյմ.

Խորհրդարանը միահաճ հաւանու-թեամբ ընդունեց Պերլինի մէջ կնք-ուած թղթատարական համադրային դաշնագրութիւնը, որոյ դեպքանաժո-ղովոյն անդամոցն ալ շնորհակալութեան քուէ տրուելով :

Պերլին 29 նոյմ.

Ռուսիոյ գահաժառանգ իշխանը,

Ս. Բէթէրսպուրկ երթալու համար քա-ղաքէն անցնելով, այժմ հոս կը գըտ-նուի :

ԱՆԳՂԻԱ

Լոնտոն 28 նոյեմ.

Ազատականք իրար անցած են զՊ. Տիգրայէի տապալելու :

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

... Խմբագիր

Ամենապատիւ Ներսէս Սրբազան Պատրիարքը իւր հրատարակած առա-ջին նամակին մէջ խորհման Սրբազանի ամսականի մասին ըսած էր թէ Վերիմ-եան (Պատրիարքարանի ծախուց քա-նակութեանը) փորձառու չը լինելուն համար (թէ որչափ ծախք հարկաւոր է) 5000 զրշ. ով խոստացեր է 'ի սկզբան անդ ընել զայն, զոր անկարելի էր տա-սը հազար զրշ. ով 'ի գլուխ հանել պատշաճապէս և թէ Վերիմ. Ժողովոյ վսեմ. Առնապետ պէյն ալ ինձ հա-մամիտ է այս մասին :

Այս ՀԱՄԱՄԻՏ Բառը թիւը մեկնու-թեանց ենթակայ ըլլալով՝ իբր այն նը-կատուեցաւ, թէ ըստ որում 10000 զրշ. ինքնուր զրայ Ս. Պատրիարքն ու Ա. տետրակայ պէյը միայն համաձիտ են եղեր, ուրեմն Ժողովոյ մէջ անհամա-ձայնութիւն և անհերքաշնակութիւն կայ. (չէ՛. հրդեհ կայ. չըհանակիր-ները վազցուցեք) Ս. Պատրիարքը այս ՀԱՄԱՄԻՏ Բառին չարաչար մեկնու-թիւնը տեսնելով երկրորդով մը յայտ-նեց թէ, ձեր հանած հետեւութեանը պէս [չիմ և վարչութեան անդամոց մէջ անհերքաշնակութիւն և անհամա-ձայնութիւն չկայ] :

Ընթերցողք տեսան, որ Ս. Պատրի-արքին առաջին նամակին մէջ ԱՆՆԵՐ-ԴԱՇՆԱԿ և ԱՆՀԱՄԱՄԻՏ Բառեր գոր-ծածուած չեն նոյն խնդրոց համար, այլ համաձիք Բառը միայն :

Եւ որովհետեւ ՀԱՄԱՄԻՏ Բառը ան-

հերքաշնակ և անհամաձայն թարգմա-նեցին, և Ժողովը տակն ու վրայ ըսաւ ձևացուցին, Ս. Պատրիարքն ալ յան-դօրրութիւն մտաց ժողովրդեան չմեր և վարչութեան մէջ այդպիսի բան չը կայ ըսաւ :

Եւ եթէ օրինակի համար մեկնիչն-րը ՀԱՄԱՄԻՏ Բառը ԾԵԾԿՈՒԹԻՒԹԱՐԳ-մանէն, Ս. Պատրիարքն ալ պիտի պարտաւորէր ըսել — թէ վարչութեան մէջ ծեծկուող չկայ — Պարզ խնդիր մը կնճռոտելը յոռի քննադատութեան արդիւնք է :

Խնդիրը պարզ էր, և

Նախ. բնաւին հարկ չկար ՀԱՄԱ-ՄԻՏ Բառը տրամաբանութեան վիհը ձգել, և հանելու համար տարապարտ աշխատիլ. գիտնալով որ Ժողովոյ մը անդամոց միմեանց հետ ունեցած հա-մամտութիւնը կամ անհամամտու-թիւնը մարդ ըլլալու բնական և սահմանադրական ազատութիւնն է, և Ժողովոյ մը երկու անդամոց համամը-տութիւնը մնացած անդամոց անհամա-ձայնութեանը փաստ կամ աղբիւրը չէ :

Վիճաբանելի խնդրոյ մը համար ե-ղած համամտութիւնը ուղիղ իմաստա-սիրութեամբ համաձայնութիւն չթարգ-մանուիր, զի այլ է համամտութիւն, և այլ է համաձայնութիւն :

Համամտութիւն մէկէն աւելի ան-ձանց որ և է խնդրոյ մը վրայ ունեցած համոզման նոյնութեանը կ'ըսուի. իոկ համաձայնութիւնը կամաց արտայայ-տութիւնն է, որ համոզմանց նոյնու-թիւնը բացարձակապէս չը յայտնէր, այլ մերթ համոզմամբ մերթ հաւատով, և մերթ ստիպմամբ կամ հարկադրու-թեամբ կըլլայ ժողովոց մէջ, և ձայ-նաւորապէս կամ ձեռամբարձութեամբ կ'անձնաւորի, և կընեղկայացնէ ժողո-վոց մեծագոյն մասին ո՛չ թէ միտքը, այլ կամքը միայն. այս կամաց քուէ կանուանի, և սահմանադրական օրինօք կը գործադրի :

Ահա՛ ասոր համար հարկ չէր յայա-նի ճշմարտութիւն մը խճճել :

Իսկ ԱՆՀԱՄԱՄԻՏ Բառին ԱՆՆԵՐ.

ԴԱՇՆԱԿ Թարգմանութեանը դալով
կըսեմ, թէ ԱՆՀԱՄՄԵԻՏ քսեմը ԱՆ-
ՆԵՐԴԱՇՆԱԿ ըսել է, որոյ բացատ-
րութիւնը 'ի հարկին թողլով, մնամ
գրական աշխարհին խաղաղութեանը
աղօթող
ՍԻՄՕՆ Մ. ՖԷԼԷԿԵԱՆ

ԹԱՏՐՈՆ ԱՐԵԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս 18/30 նոյմ. 74

... Խմբագիր .
Հետեւեալը Զեր ազգագրութեան
թիւն մէջ հիւրընկալել բարեհաճիք .
Թատրոնը Ազգի մ. յառաջագործութեան տարրերէն մին լինելը խոստովա-
նած են զարգացեալ անձինք . հոն կը
կրթուի ժողովրդեան միտքը, կ'ուղղուի
նորա ընթացքն, դէպ 'ի բարին և յա-
ռաքինութիւն կը միտի իւր սիրտն, զի
հոն կը տեսնայ առաքինւոյն ճակատը
փառքով պսակուած և բարեգործու-
թիւնքն վարձատրուած, ինչպէս կը
տեսնայ նաև դորո հակառակն. սակայն
որչափ ցաւ է տեսնալ որ Հայ-Թատ-
րոններու մէջ կը տեսնանք երբեմն այն-
պիսի գէշ կողմեր և ներկայացումներ
որք առաջնայն պատիւը նսեմացնել
ընտիր խաղերուն ժողովրդեան վրայ .
բաժ բարի տպաւորութիւնը անհետաց-
նելէ զին կը գայթակղեցնեն պատիւ և
զգացում ունեցող անձանց և բնտան-
եաց մեծ մասը .

Շարաթ գիշեր (նոյմ. 16ին) Արև-
ելեան Թատրոնը գտնուեցանք, ուր
ընտիր և զգայուն «Կոթի» անուն խաղը
ներկայացուցին Մ. Ամերիկեանցի վար-
չութեան ներքև կազմեալ խումբն .

Չէ կարելի նկարագրել Պ. Ադամ-
եանի կատարած «Կոթի» դերին մէջ ցոյց
տուած եռանդն և ամենանուրբ պա-
րագայներու մէջ իսկ ունեցած ճշդու-
թիւնը . ուրիշ անգամներ ևս տեսած
ենք Պ. Ադամեանի կատարած դերե-
րուն մէջ յաջողակութիւնն և յառա-
ջագործութիւնը, զոր հանդիսատեսք
միշտ քաջալերած են կրկնակի և բուռն
ծափահարութեամբ 'ի տես կոշիկով
զինքն .

Հարկ է յիշատակել և գովաբանել
հանրածանօթ Պ. Ռըչտունիի սքանչելի
ձիւրքը զաւելչական դերերու մէջ, զոր
ամեն ոք զմայլած ու մեծ եռանդեամբ
ի տես հրաւիրելէ զինի երկիցս և երի-
ցըս կրկնել տուած են խաղը .

Խիստ մեծ գոհութեան արժանի են
Օր. Աստղիկի և Օր. Մ. Սիրանոյշի
կատարած դերերը, ինչպէս ուրիշ ան-
գամներ նոյնպէս և այժմ ժողովուրդն
ուրախութեամբ և միանգամայն սքան-
չացմամբ տեսաւ նոցա յաջողակութիւ-
նը, զոր քիչ պատիւ է Հայ դերա-
սանական խմբին .

Այս ամենը բերկրանօք ծանուցա-
նել և մեր շնորհակալիքը հրապարա-
կելու համար

կաւ այդ խմբակին մատուցանելէ զինի
ստիպուած ենք յայտնել նաև այն ա-
մենամեծ թերութիւնն ու պատիւ չը
բերող խաղը՝ զոր կը յուսանք հաւատալ
թէ Պ. Ամերիկեանցի առաջին և վեր-
ջին սխալանքը պիտի լինի, այն է իտա-
լացի օրիորդաց խաղացած պարերը
իւրեանց անպատկառ և անպարկեշտ
կիսամերկ հագուստով . . .

Միշտ յարգող եմ և կը յարգեմ
ազատամտութիւնն և ո'ւ է արհեստից
յառաջագործութիւնը . սակայն Պ. Ամե-
րիկեանցին ալնկատելու էր թէ՛ արդեօք
մեր Ազգը այս առիժան զարգացեալ է
որ այդ տեսակ խաղեր գէշ տպաւո-
րութիւն և վատ հետեւանքներ չունե-
նան, կը յիշեցնեմ նաև իւր խօսքը զոր
հրատարակած էր Ազգին վրայ թէ՛ «Հա-
յերէն Թատրոնը մեր բարոյական մեծ
պիտոյքներէն և մեր զարգացման կեն-
սատու մեծ խնդիրներէն մին է . . . »
արդ կը հարցնեմք, իտալացի օրիոր-
դաց խաղը կը համապատասխանէ՞ր այս
գրուածոց .

Պ. Ամերիկեանցի համակրողներէն
լինելով կը յորդորեմք զինքը որ փո-
խանակ այդպիսի իտալացուհիներ մո-
ծելու իւր խմբին մէջ, թող ջանայ Հայ
Դերասան օրիորդներն առաւել ևս
քաջալերել իւրեանց պաշտօնին մէջ,
զոր հազար անգամ աւելի կարժեն ի
տալացուհիներէն իւրեանց պարկեշտ և
յառաջադէմ խաղերուն մէջ .

Ձեզ անձնուէր
Գ. Մ. ՆՇԿԵԱՆ

Ա Ձ Դ

Յառաջիկայ հինգշաբթի օր Որբա-
նոցիս հաստատութեան ութներորդ
շրջանն ըլլալով, սոյն առթիւ կատար-
ուելիք հանգէսին պատրաստ եմք մե-
ծաւ շնորհակալութեամբ ընդունիլ բո-
լոր բարեսէր ազգայնոց ներկայութիւ-
նը, որ անշուշտ մեծ քաջալեր պիտի
ըլլայ թէ յիշեալ հաստատութեան
հիմնադրին և թէ 'ի նմին պատասխար-
եալ որք ուսանողաց .

ՍՐԲՈՒՀԻ ՄԱՅՐԱՊԵՏ

16 նոյմ. 1874

Խոսքիւ զ

ՆԵՐՔԻՆ

Անցեալները ծանուցած էինք թէ
Յունաց պատրիարքը սնտուկին նեղու-
թեանը պատճառաւ կայսերական կա-
ռավարութեան դիմել է Գանձէն 20
հազար ոսկւոյ փոխառութիւն մ'ընե-
լու . Միքըն Ասիա անուն Յոյն թերթը
կըսէ թէ Յունաց Պատրիարքարանին

այս խնդիրքն ընդունուեր է կառավա-
րութենէն .

— Թէքլիթաղէն կը գրեն թէ հինգ-
շաբթիէն ուրբաթ լուսնալու գիշերը
սոսկալի փոթորիկ մ'եղնելով Օսմանցի
երեք նաւ ցամաքն ինկեր են .

— Գաղղիական Թատրոնի դերասա-
նական խումբն երէկ գիշերուընէ սկըս-
եալ Գատը գիւղը Թատրոնին մէջ ներ-
կայացուցներ տալու ձեռնարկեր է .

— Այս շաբաթ օր նորէն 300 զոյգ
հերկելու եղ հասաւ Բուսէլիէն Սիրքէ-
նի իսկէլէտի կայարանը, որոնք անմի-
ջապէս իւսկիւտար փոխադրուեցան,
անկէ ալ էնկիւրիւ զրկուելու .

— Պանտմայի հրկիզեալ աւերա-
կաց մէջ հրկիզելոց ունեցած շէնքեր,
բուն բաշխումն ու փողոցներու բաժա-
նումները ցոյց տուող մէկ տեղացոյց
տախտակը (խարթա) հանելու համար
ասկից յառաջ մայրաքաղաքէս հոն զըր-
կուող երկրաչափներն իրենց աշխատու-
թիւնն աւարտելով, շինած տախտակին
Պրուսայի գաւառական ժողովոյն ներ-
կայացուցեր են, որն որ իւր հաճու-
թիւնը տալով հրաման քեր է որ Պան-
տըմայի հրկիզեալ շէնքերը յիշեալ
տախտակին համաձայն շինուին վերստին .

Կ'ըսուի նաև թէ մասնաւոր ընկե-
րութիւն մը այս անգամ արտօնութիւն
մ'ստանալ կ'ուզէ Բ. Դրէնէն Պանտմայի
ծովեզրը, նաւերու դիւրութեան հա-
մար, ընդարձակ քարափն նաւամա-
տոյց մը շինելու, և թէ արդէն մտադ-
րութիւն կայ եղեր ուղուած այդ ար-
տօնութիւնը տալու .

— Անցեալ շաբթու ծանուցինք թէ
Բրօկրէ տ'Օրիանի տնօրէն Պ. Լաֆֆան
Հանլի ոստիկանութեան ատեանին ստա-
ցած երկու կոշնագրոյն դէմ ձեւակեր-
պութեան առարկութիւններ հանած ու
ներկայանալ չ'ուզած ըլլալուն վրայ, այս
վերջին շաբաթ աւուր համար երրորդ
կոշնագիր մ'ընդունած էր ոստիկանու-
թեան ատեանէն, սակայն Պ. Լաֆֆան
Հանլի սոյն երրորդ կոշնագրին ալ անձ-
նական տկարութեան պատճառաւ չ'կա-
րենալով ներկայ գտնուիլ, պատասխան
ու խոստում տուեր է յառաջիկայ հինգ-
շաբթի օր դատարանը ներկայանալու .

Կառավարութեան փոխանորդն է,
ինչպէս յայտնի է, արտաքին գործոց
պաշտօնատան իրաւաբան Բարնիս է-
ֆէնտի ամբաստանելոյն կողմէն ալ Պ.
Վան Պրանթէկէմ Հոլանտացի փաստա-
բանը կարգուած ըլլալով .

Գատախօսութիւնը գաղղիներէն լեզ-
ուաւ պիտի կատարուի և հրապարա-
կային պիտի լինի .

— Մամլոյ խմբագիր Գ. Ալվազեան
էֆէնտի ալ որոյ դէմ բաց 'ի Մանգու-
մէի խմբագրէն Օսմանիէ Թատրոնի տը-
նօրէն Յ. Վարդուփեան էֆ. ալ այս օրե-
րս դատ մ'է բացեր Մամլոյ 419 թը-
ւոյն մէջ հրատարակուած մէկ յօդուա-
ծին պատճառաւ, շաբաթ օր ոստիկա-
նութեան դուռն երթալով այս երկու

դատին ալ միանգամայն ներկայացեր է :

Նախ Օսմանիէ թաառնի տնօրէնին բացած դատին մտնելով . յորում վարդապետն էֆ . ինքն անձամբ ներկայ կը գտնուէր . Մամուլ խմբագիրը կը յայտարարէ թէ իւր այդ դատի ենթակայ գտնուած յօդուածոյն մէջ վարդապետն էֆ . ի անձին նկատմամբ բնաւ ու է նախատինք կամ անպատուութիւն բերելիք կէտ մը կամ ակնարկութիւն մը չը գտնուելով . այդ յօդուածին նկատմամբ իրեն դէմ դատաւար կանգնելու իրաւունք և հանգամանք մը չը՝ ճանչեր որ ունենայ վարդապետն էֆէնտի :

Դատարանն այս պատասխանին իրաւացի ըլլալը հաղորդելով վարդապետն էֆ . ի՝ կը յայտնէ թէ . եթէ իւր տնօրէնութեանը ներքեւ գտնուող դերասանուհեաց պատուին համար իբրեւ փոխանորդ ներկայացած է . որոց կը վերաբերի եղբւր ըստ իւր աստութեան Մամուլ յիշեալ յօդուածին ակնարկութիւնը . այն ատեն հարկ է որ իւր այդ դերասանուհեացը կողմէն վաւերական փոխանորդագիր մ'ունենայ ձեռքը . և այն պէս դատը վարել սկսի : Դատաւարը ընդունելով բերել իրմէն պահանջուած այդ վաւերական փոխանորդագիրը . կորոշուի որ յառաջիկայ հինգշաբթի օր վերստին ներկայանան դատարանը :

Երեսնայ Մանգուլի խմբագրին փոխանորդին հետ մտնելով դատի . Այս վաղեան էֆէնտի դարձեալ ըստ առաջնոյն կը պնդէ թէ լրագրական օրէնքէն իբրեւ փաստ ցուցուած յիշեալ 11րդ յօդուածին տրամադրութիւնը լրագրի դէմ լրագրի չըվերաբերելով՝ անհատից իրաւունքը պաշտպանելու համար դրուած է այդ . և թէ լրագրի՝ իսկ վերաբերելու ըլլալայդ յօդուածը՝ դարձեալ ինքը իւր գրածներուն դէմ պատասխան չ'ընդունիր . պատրաստ և կարող ըլլալով զանոնք մի առ մի հաստատելու :

Դատարանը խորհրդակցելու համար քանիցս առանձնանալէն վերջը . առանց բան մը վճռելու՝ յառաջիկայ հինգշաբթի օր երկուստեք վերստին դատի ներկայանալ կ'որոշէ :

— Պօլսոյ արուեստանոց վարժարանին մէջ տեղի ունենալիք նկարչական արուեստահանդէսը . որն որ յառաջիկայ դեկտեմբ 1ին պիտի բացուէր . գալ տարուան մայիս 1ին մնացեր է . ուր դրուելիք ձեռարուեստներն ինչ պայմանաւ ընդունուելուն նկատմամբ Արուեստահանդիսին տնօրէնն կանխաւ յատուկ յայտարարութեամբ մը պիտի ծանուցանէ :

— Ղալաթիոյ ընդերկրեայ երկաթուղի ճանապարհը շինութիւններն ալ ամբողջ աւարտած ըլլալով . կը յուսացուի թէ յառաջիկայ շաբթուս բանեւելու կ'սկսի Ամեն մէկ երթեւեկու, թեան . որ իրարմէ հնգեկան վայրկեան

ետքը տեղի պիտի ունենան . երկու վտիտ դէպ ի վեր . երկու վտիտ ալ դէպ ի վեր միանգամայն շարժման մէջ պիտի դրուին . այս երկու վտիտներէն մէկը անցորդի՝ միւսն ալ վաճառք բեռնաւորելու յատկանալով . կառքերը ճանապարհ մէկ ծայրէն միւսը 1 1/2 կամ 2 վայրկեանէն կը հասնին . որով բեռն է թէ Ղալաթիայէն մինչև Թէքքէ և փոխադարձաբար առ առաւելն մարդ մը կ'— 5 վայրկեանէն պիտի կրնայ երթալ . Սնցորդաց կառքն ալ երկու կարգի բաժնուած ըլլալով . առաջին կարգին (մէկվըր) դինը 2 շրջ . իսկ երկրորդ կարգին գինը պիտի ըլլայ 1 շրջ :

— Վսեմ . Արարհամ բաշայի տան սպասաւորներէն մին . 35 տարեկան անձ մը . այս շաբաթ օր Օրթագիւղէն Բերայ ելնելու ատեն . ճանքան յանկարծամահ կը վախճանի . նմանօրինակ դէպք մ'ալ անցեալները պատահած էր Արնավուտ քէօյի մօտ . ուր տան մատակարարը Պէքօզ երթալու ատեն . յանկարծակի ինկեր մեռերէր :

— Ուրբաթ երեկոյին Բերայ հասուն Անդրէաս աղային ախոռը իլիւ անուն ձիապանին մէկը երբ անասնոց ներքեւ յարդ կը տարածէր . ձիուն մէկէն առնակ սաստիկ ոտքի հարուած մը կընդունի կողուն . որ անմիջապէս Բոմբօիոնի հիւանդանոցը փոխադրուելով . հետեւեալ շաբաթ օրը կը մեռնի խեղճ մարդը :

Օսմանեան Կայսերական Պանքան պաշտօնապէս կը ծանուցանէ թէ Բուսթիլի Արժէթղթոց 2րդ շրջաբերութեան պարտատոմսներէն 232 էն մինչև 615 թիւ ընկալագիր (պօրաըրօ) ստացողներն բարեհաճին ամսոյս 12/24 էն Օսմանեան Պանքան ներկայանալ . ի Դուռն Ը . ձեռքերնին ունեցած ստացագիրնին՝ վերջնական արժէթղթոց հետ փոխանակելու համար :

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԵՒ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
ՕՐԱՑՈՑՑ
ՊԱՐԶ
1 8 7 5
ԹԱՌԱՅԱՆԻՆ
ՅԵՐԵՐԻԱ ԿԱՀԱՆԱՅԷ ԽԱՍԳԻՂԷ

Պարունակութիւն ('ի բաց բուն Օրացոյցէ) Ծանօթութիւն . Պաշտօնական ցուցակ անուանց մկրտելի երախայից տուեալ 'ի կրօնական Ժողովոյ . Շքանուէք Եկեղեցականաց . աշխարհականաց և իգական սեռի . Վարչութիւն Հայոց . ցուցակ Առաջնորդաց . Թիւ համայն Հայոց . Հայք 'ի Ռուսաստան .

Հոգևոր իշխանութիւնք Գրիստոնեայ ազգաց 'ի Կ . Պօլսոյ . Թիւ մարդկանց աշխարհի և կրօնք . Վիճակագրութիւն . Տաճկաստանի . Կայսերապետ . Նախարարք . Ներկայացուցիչ Օտտր Տէրութեանց . Հայազգի պաշտօնատարք . Բնակիչք գլխաւոր գաւառաց . Մէսք և Կրօնք . Համառօտ պատմութիւնք սկզբնաւորութեանց գլխաւոր տէրութեանց . Գահակաք . Գահաժառանգք . Պաշտօնատարք . Բնակիչք . Զօրութիւնք . Նաւատարմք . Գանձք . Պարտք . Վաճառականութիւնք . Երկաթուղիք . Թղթատարութիւնք . Հեռագրութիւնք գլխաւոր տէրութեանց . Արժէք Դրամոց զանազան ազգաց . Պաշկեր և կենսագրութիւնք Մառեշալ Մաք-Մահունի . Մ . Թիէրի . Պիղմարք իշխանի և Կիւթէնպէրկի կը ծախուի զրապաճառաց քով 'ի Կին 5 շրջ .

Կեդրոնատեղին է Մէրճաւը Գաւառմաճը խանի լվերնայարկ թիւ 28 ամեն օր ժամ 5 էն 6 :

Ա. ՏԸՊԵԻ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆԻՔ ԾԱԾԿԵԾԵԼՈՑ

ԿԱՄ

Պատմութիւն Թագուն գիտութեանց որ 'ի նախնի ժամանակաց մինչևցայսօր ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

ԺԸ . ՏԵՏՐ

Տետր առ տետր կը հրատարակուի 16 երեսէ բաղկացեալ գին մէն մի տետրին 40 փարայ :

ԱԼԵԿՍԱՆԴՐ ՏԻԻՄԱ

ԺՕՁԷՅ ՊԱԼԱՍՄՕ

Հատոր Ե .

ԶՄԻՌՆԻԱ

Տպագրութիւն Տէտէեան

Աշխարհածանօթ հեղինակին նշանաւոր գործերէն մին եղող այս հետաքրքրաշարժ վիպասանութիւնը ութ հատորի բաժնուածէ բաժանորդագրութեան գինն է զր . 70

Մէն մի հատորին գինն է 1/2 մէհրա :

Բաժանորդ գրուիլ ուզողը պէտք է գիմէ 'ի Զմիւռնիա Տէտէեան տպարանը . և 'ի Կ . Պօլսոյ Զագմագճար եօգուշու թիւ 16 Գալաֆեանց գրատունը :

Մեծարգոյ Տէօքթօր Գ . ՃԻՎԱՆԵԱՆ փարիզի ատամնաբոյժը . որ արդէն ցաւոտ և փտած ակուններու բժշկութեան . դարմանի և նոր ակոյ շինելու մասին մինչև ցարդ ունեցած յաջողակութեամբ ծանօթ է մայրաքաղաքիս հասարակութեան . իւր տունը փոխադրած է այժմ Պէշթաշ Գէօյ-Իչի . Գարանֆիլ Պաքալ փողոց թիւ 67 . ուր ամեն օր կ'ընդունի իրեն դիմողները :

Մէջհուր կէօզ թապիպի Ալի պէյ
Սէն Բէթէրսպուրկտան պու տէֆա ըՍ.
տանպօլա կէլիպ, բազար էրթէսի կիւն
էրի սապահըն սաւթ Կտէն ախշամըն 8
ինէ գատար կէօզ աղըրընա խայրաթ
պաքմաք վէ ֆաքըրլարա լիւզիւմ օլան
իլաճլարը տախի քէնտի պէտէլինտէն
խայրաթ վէրէճէլինի իլան իտէր: Սա.
գին օլտուղու մահալ Կոսկատա էշէկ
Չէշմէսի ճատտէսինտէ Սըղթու սօքաղըն
քաղընսընա Նմր. 15 մուրագգամ խա-
նէն տիր, իքթիզասը օլան սաքին օլ-
տուղու մահալը Կոսկատա էճգաճը ֆիւ.
չիւքեանլարտանտա սիւալ իտէպիլիր:
Բազար կիւնլէրի թաթիլ տիր:

ինսանա արիզ օլան սըզը իլէթի
սօղուքտան հասըլ օլմազ իսէ տէ պու-
քէմիք իշինտէ ֆէնուզ պիր սարը սու-
տան իպարէթ օլուպ ֆազաթ պուլուսի
պաղըսը վազթը կէշմիշ վէ լայըզըլա
թէմէլ թուլմուշ վէ պաղըսը էթ իէ
քէմիք արասընտա գալմըշ սղըրըյա
պաղաճաճ մալիւնէ օլունմազ վէ հըֆ-
սըյա Ալլահ թաւալա նուզուլ իլէթին-
տէն վէ մէրագտան միւնաղատան արիզ
լան էէլտէն պաղաճաճընը սօղուք-
տան հասըլ օլան սօղուզ օն տէնիթ
տախի օլատա՝ էինէ չարէսի պուլու-
մաք վէ էօքսիւրիւկէ վէ կէօքիւս Թը-
քանըլընա պէլ կէվլէկիլիի վէ մազաթ-
տա քէյտաճ օլան օղըրըյա մայասըլտ
մալիւնէ վէրմէք իւզրէ սարըլըքտա
քէսրի մէշհուր Ուստա Սիմօն պուլու-
նուր Մահմուտ-Փաշա ճամիսինին ալ-
սուսուտա օրթտաքի գահվէտէ իք-
թիզա էտէնէրին գահվէի մէքքիւրէ
կէլմէլէրի վէ իճապընա կէօրէ թարիֆ
վէ էտվիէսինի պաղմազ իշուն պուլ-
տան ագտէմ իլան էթմիշ իսէ տէ մէք-
քիւր իլէթլէրին իլալէսի իշուն պու-
քէրրէ էինէ իլան իտէր:

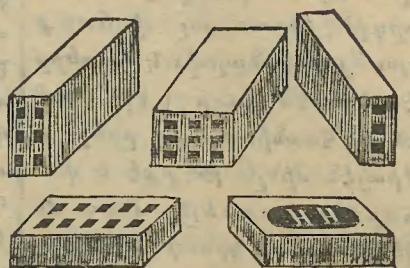
վէ սըզը իլէթի 24 սաթտա տըն
շարը չըգարըրմ վէ գասըգ իլէթինի-
տէ իճրասընտա պուլուսուրըլ:

Քառնընտա պատուր օլան պիլ սան-
ճը վէրիլ իսէ օնսուտա իճրասընտա
պուլուսուրըլ:

Բարիզու բժշկական համալսարանի
աշակերտ Տօթէօր Մ. Հէֆիմեան,
կը շարունակէ ձրի հիւանդ խնամել ա-
ամեն երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը,
ժամը 6 էն մինչև 8ը, Եէնի Քարուի
դրան կից ազգային Եկեղեցւոյ կալ-
ուածներէն եղող Ընկերութեան կեդ-
րոնը: ՎԵՐՈՅԻՇԵԱԼ ՏՕԲԹԷՕՐԸ
փնտուղները՝ կրնան զինքը հարցնել
Աք-Սէրայ Թիւ 121 Կ. ՇԱՔԱՐԵԱՆԻ
դեղարանը: Եւ. 15

Պօլիս Պաղդ-բազարի դուռը սլողաչա-
ճին ներքև Թէմալէթիճի խանութին մէկ
քովը կը գտնուի խիստ ընտիր խահվէ ծեծ-
ուած: Այս խահվէն առաջինները մէկ քա-
նի պատիկ կը գերազանցէ թէ հոտին և

թէ անուշութեանը և անխառն ըլլալուն կող-
մանէ:

Հ. ՅՈՎ ՍԷՓԵԱՆ

ԹՈՒՂԼԱՅ ՅԱՊՐԻԿԱՍԸ

ՊԵՅՅԻՖ ՏԵՐԷ

Էւրոպայի կիւնէն հէր ճընա տէլիք-
լի թուղլալարըն պիր այնքսը, զիքը օ-
լընան ֆապրիգատա մաքինայ ըլա ի-
իթա օլունուր:

վէ քէրքիճ թուղլանըն՝ չիմտիէ տէ-
կին Սթանպուլտա իմալ օլունանլարտան
զիտաէ զայթ ալեա ճընալա, վէ օ-
ճաքլարա մախուս տէլիքլի քէրքիճ
թուղլալար եարըլմաքտա տըր:

Պունլար էհվէն ֆիաթլա ֆիրուլթ
օլունուր:

վէ Կարու սահիպլէրինէ սուհուլթ
օլմաք իշին իսթէնիլէն մահալէ կէօն.
տէրիլէպիլիր:

Իքթիզասը օլանըն, Պէօյլէքտէտէ
մէքքիւր ֆապրիգայա, վէ Եախօտ ըՍ.
տանպօլտա ֆինճանճըլար Եօգուշընտա
Ս. Մէրիգան խանըն ալթընտա, Եզնալի-
Ե. խաշառուր աղանըն Նուսրէ 27
մաղաղասընա միւրաճաթ էյլէմէլէրի:

Ա. ՏԻԻՄԱ

ՊՐԱԺԼՕՆ ԴԵՐԿՈՄՍ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՅ Մ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶ

ՏԻԳՐԱՆ Յ. ՏԷՏԵԱՆ

ՀՅՏՈՐ ՄԵՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԳ

Ա. Տիւմայի երեք Հրացանկիրք
Քասն Տարի Ետք վէպէ ըը հրատա-
ակելէն Ետեւ հարկ էր նաև թարգ-
մանել տալ եւ տպագրել յիշեալ վէ-
պերը կերպով մը շարունակող գործն
որ է Պրաթլոն Դերկոմս, անուանի վի-
պասանին մեծ վէպերէն մին որ թէ պատ-
մական նկարագիրներու, թէ հետա-
քըքաշարժ անցքերու եւ թէ ճարտար
հիւսուածքին կողմէ ընթերցողին ու-
ադրութիւնը կը գրաւէ եւ միտքը կը
կրթէ:

Ամբողջ գործը 12 հատորէ պիտի
բաղկանայ:

Դահեկան
Բոլորին բաժանորդագրութիւնն է 12ի
իւրաքաչիւր հատորը

Բաժանորդ գրուիլ ուղղը կրնայ
դիմել Կ. Պօլիս Յ. Գալաֆեան Եղ-
բարց Դրատունը, Չազմագճըլար Եօ
գուշու, թիւ 16:

Զմիւռնիա Տէտէեանց Դրատունը:

Ի Լ Ա Ն

Սիրէճի խկէլէ Կնտէ տէմիլի մաղաղա-
լարընըն իթթիսալինտէ պուլունան մաղա-

զատա սօղա վէ մուլպալս իշին ֆարտիֆ
վէ Նիւքասթըլ մատէնքէ օմիւրի սաթըլ
մաքտա օլուպ թէլլիֆէ րաղպէթ պուլու-
րան գէվաթըն հէր հալտէ խօշնուտ օլա
ճաղարը իլան օլունուր:

ԵՂԱՅՐ ՅԱԿՈՒՐՈՍ

ՀԵՂԵԱԿ

Կ. ԲՕԼ ՏԸ ՔՕԲ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶ

Մ. Խ. ԵԷԻԶԷԱՆ

ՏԵՏՐ Ը.

15 տեարէ բաղկացեալ հետաքրքրաւա-
ն ծիծաղաշարժ պատմութիւն մ'է, որ տե-
տըր առ տետր պիտի հրատարակուի գին
միայ տետրի 40 փարայ կը ծախուի Մահ-
մուտ-Բաշայ Թօհաֆճի ճանիկ աղայի խա-
նութը, բոլոր Հայ գրավաճառներու և Կա-
մուրճի գլխու պարագան և լրագրածախ
ձրուիչներու ձեռամբ:

ԲՆԱԿԱՆ ԿՐՕՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Տ. Սահակ Քահանայի Տ. Սարգսեան
Հրամանաւ

Տ. Տ. ՆԵՐՍԻՍԻ Ս. ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ
Պատրիարքի Կոստանդնուպօլսոյ և

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎՈՅ

Արժանապատիւ և ուսումնական Քահա-
նային աշխատանքաւ այս գործը, որ մին
չև ցարդ հրատարակուած Հայերէն Կրօ-
նագիտական երկոց ամենէն ընդարձակն ու
ճոխագոյնն է, թէ՛ դպրոցական ուսման և
թէ՛ անհատական ընթերցման արժանի եր-
կասիրութիւն մ'է, որ կը գտնուի ամեն
Հայ գրավաճառաց քով ի գին 3/4 մէճիտ:
Աւելի քանակութեամբ առնուլ ուղղին
մասնաւոր և գոհացուցիչ զեղչ կ'ըլլայ, դի-
մելով առ Արժանապատիւ Հեղինակն:

Նոր բացուելիք դպրոցի մը համար
պատուաւոր վկայական ունեցող և հը-
մուտ կառավարիչ մը կ'ուղղուի. տեղե-
կութիւն առնել ուղղը պէտք է լրա-
գրիս գրաւենեակը գիմէ:

Մասնաւոր Դատաւարութիւն
Ֆրանսիայի և Անգլիայի լեզուաց
Ի վերջապակի Գրատան Թրէնիքան
Նաև այցելութեամբ
վարժութիւն խօսակցութեան
Թարգմանութիւն Լրագրոց
Թղթակցութիւն վաճառականական
Եւ Եւ
Ա. Մ. ԳԱՐԻՊԵԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՈՒՆ ԽՕՃԱՄԱՐԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՄԱՐԱՆ

ԵՌԻՍԻՅԵԱՆ-ԻԱՆ

ՎԵՐԻ ԹԱՐԶ ԹԻԻ 7